

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode: 12:00 uur d.d. 23 juni – 10:30 uur d.d. 24 juni

5.1.2e

Directie Communicatie

Vragen? Mail naar

5.1.2e

@minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan Covid-19 Nederlanders ziek door Covid-19 	<ul style="list-style-type: none"> Familie en vrienden van getroffen Nederlanders die bellen voor een Janssen-vaccin 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici

Samenvatting en karakterisering van de berichtgeving

- Media schetsen een vrolijk beeld van de massale run op het Janssen-vaccin gisteren. Halen verhalen op bij Nederlanders -vooral jongeren- die soms honderden keren bellen voor het Janssen-vaccin. En doen (nogmaals) een poging te verklaren waarom het vaccin zo populair is; meestal wordt vrij reizen aangehaald, 'feesten' (evenementen) wordt vaak als reden genoemd in combinatie met jongeren en persoonlijke omstandigheden als prikangst komen sporadisch langs. Alleen De Telegraaf spreekt van 'een bijzondere wending', omdat het vaccin de afgelopen maanden nog 'in een kwade reuk stond' wegens zeer zeldzame bijwerkingen. Maar volgens vaccinoloog Ben van der Zeijst -die de krant te woord staat- speelt het zeldzame risico op die ernstige bijwerkingen nauwelijks bij mensen. "De meeste signalen die ik krijg is dat er zoveel andere grotere risico's zijn in het leven." Dat andere GGD-lijnen er door de stormloop een tijdje uit gaan, wordt opgemerkt, maar leidt verder niet tot grote ophef.
- Media blikken vooruit op de lancering van de update van de CoronaCheck-app met artikelen waarin ze uiteenzetten hoe de app werkt. Ondertussen lijkt het gesprek in de media te zijn verschoven van reizen (hoe doe je dat?) naar de CoronaCheck-app (hoe werkt die?). Op televisie en radio worden experts uitgenodigd om uitleg te geven: tech-journalist Joost Schellevis (NOS) en directeur informatiebeleid Ron Roozendaal (VWS) zaten gisteren bij NPO Radio 1, software architect van de CoronaCheck-app Ivo Jansch zat vanochtend bij radio L1 en directeur Reizen van de ANWB Marjon Kaper was vanochtend te gast bij Goedemorgen Nederland.

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)

-

Informatiebehoefte

- Het Erasmus MC meldt -op basis van eigen onderzoek- dat het coronavirus hersencellen kan infecteren, maar dat de overdracht van het virus tussen de cellen snel stopt waardoor de schade beperkt blijft. Niettemin leidt de infectie tot een ontstekingsreactie die mogelijk bijdraagt aan de neurologische en psychische klachten waarmee veel mensen kampen die corona hebben (gehad).

Lancering update CoronaCheck-app

- Media blikken vooruit op de lancering van de update van de CoronaCheck-app met artikelen waarin ze uiteenzetten hoe de app werkt. Ondertussen lijkt het gesprek in de media te zijn verschoven van reizen (hoe doe je dat?) naar de CoronaCheck-app (hoe werkt die?). Op televisie en radio worden experts uitgenodigd om uitleg te geven: tech-journalist Joost Schellevis (NOS) en directeur informatiebeleid Ron Roozendaal (VWS) zaten gisteren bij NPO Radio 1, software architect van de CoronaCheck-app Ivo Jansch zat vanochtend bij radio L1 en directeur Reizen van de ANWB Marjon Kaper was vanochtend te gast bij Goedemorgen Nederland.
- Via de social mediakanalen van VWS zegt men te willen weten hoe de coronacheck app en het digitaal corona certificaat werken. Veelgestelde vragen zijn: Hoe kun je het vaccinatiebewijs in de app zetten? En wat als je geen smartphone hebt? Volgens veel mensen staat hun vaccinatie nog niet geregistreerd. Daarnaast vragen mensen zich af wat de regels zijn rondom testen en quarantaine als je weer terugkomt in Nederland.

Vaccinatiecampagne

- Media halen verhaal bij Nederlanders -vooral jongeren- die een afspraak proberen te plannen voor het Janssen-vaccin; [RTL Nieuws](#) en [NOS op 3](#) spreken jongeren die lukte een afspraak te maken en vragen hen naar de reden dat zij voor Janssen kiezen, [De Telegraaf](#) spreekt met een student die erin slaagde een afspraak in te plannen en ook zijn huisgenoten aan een afspraak hielp (voorpagina), Trouw spreekt onder meer met twee Nederlanders die voor Janssen kiezen om snel makkelijker internationaal te kunnen reizen.
- Directeur van het Instituut Verantwoord Medicijngebruik (IVM) Ruud Coolen van Brakel meldt dat de registraties van incidenten die tijdens vaccinatiecampagnes plaatsvinden niet goed geregeld zijn en vindt dat dit beter moet. Sinds januari probeert het instituut al een betere registratie op te zetten. "Het doel was om de incidenten te registreren, te analyseren en de leerpunten zo snel mogelijk terug te geven aan vaccinatielocaties en huisartsen om herhaling van fouten te voorkomen." Volgens het IVM bleken zowel GGD GHOR als het RIVM "niet in staat incidenten door te geven".
- 'Eindelijk een plan van de minister voor 'vergeten groep' 60-minners die niet zelf hun prik kunnen halen' kopt [de Volkskrant](#). Volgens de krant beschouwen ze zichzelf als een vergeten groep in de vaccinatiecampagne: personen onder de 60 die niet in staat zijn om zelf naar een vaccinatielocatie te gaan. De krant schrijft dan ook dat minister De Jonge 'nu pas' met een plan komt voor hun inenting. Volgens de krant komt het niet alleen door de onduidelijkheid over wie er voor thuisvaccinatie in aanmerking, waardoor meer mensen om vaccinatie aan huis vragen dan aanvankelijk was gedacht. Ook speelt mee dat 60-minners niet kunnen worden ingeënt met het 'gemakkelijke' vaccin van AstraZeneca,

maar met een Pfizer-vaccin dat koud vervoerd moet worden. Omdat al snel bleek dat de huisartsen deze opdracht niet alleen aankonden, hielp de organisatie Thuisvaccinatie mee. Ook die zit inmiddels aan haar taks. Vandaar dat VWS op zoek moest naar een volgende 'prikkende organisatie'.

- Vanaf vandaag kunnen mensen uit de regio Kennemerland zich inschrijven op een reservelijst voor een vaccinatie. Op de surpluslijsten van de GGD stonden tot nu toe alleen zorgmedewerkers en mensen in andere beroepen die direct contact hebben met mensen die mogelijk besmet zijn met het coronavirus.
- Via de social mediakanalen van VWS gaan de vragen over waarom het hier niet is toegestaan om met twee verschillende vaccins gevaccineerd te worden en in andere EU-landen wel. Mensen vragen zich af of de vaccins voldoende beschermen tegen de deltavariant? Ook komt de vraag terug wanneer kinderen aan de beurt zijn voor een vaccinatie?
- Via de social mediakanalen van VWS viel op dat er op Twitter sinds gisteren een [filmpje](#) de ronde gaat over een interview van [BLCKBX-tv](#) met een 28-jarige vrouw uit Eindhoven en haar ouders over de schade die zij opliep na een vaccinatie met AstraZeneca. In reacties stellen Twitteraars dat dit het bewijs is dat vaccinaties niet werken en gevaarlijk zijn. Mensen delen het filmpje veelvuldig om andere mensen te waarschuwen.

Deltavariant

- ANP haalt bij een rondgang langs GGD Amsterdam, GGD Haaglanden, GGD Rotterdam en GGD Utrecht op hoe zeer de deltavariant daar dominant is. Bij GGD Amsterdam blijkt dat bij ruim 40% van de positieve coronatesten de deltavariant is aangetroffen. Hoofd infectieziekten GGD Amsterdam Yvonne van Duijnhoven zegt dat vooral jongeren die op vakantie gaan in Albufeira (Portugal) en Mallorca de Deltavariant mee terugnemen. GGD Haaglanden laat weten dat er "geen aanwijzingen" zijn dat de deltavariant zich in de regio Den Haag ook snel verspreidt. Virus. Volgens een woordvoerder is bij een 'enkele incidentele reiziger' de deltavariant vermoedelijk vastgesteld, maar zijn deze mensen in quarantaine gegaan. GGD Rotterdam laat weten dat de deltavariant in de regio voorkomt, maar hoe vaak en onder wie moet "nader onderzoek uitwijzen". GGD Utrecht kan niets zeggen over de verspreiding van de variant in de regio.
- Volgens FD waarschuwen regeringsleiders dat EU-landen de teugels niet te hard moeten laten vieren. Brussel en veel lidstaten kijken bezorgd naar de opmars van de deltavariant. Op de EU-top van regeringsleiders donderdag en vrijdag zijn de pandemie en het economisch herstel na de coronacrisis de belangrijkste gesprekstema's. Vrijdag waarschuwden de Duitse bondskanselier Angela Merkel en de Franse president Emmanuel Macron al om het boek-corona niet te vroeg te sluiten. Macron maakte op de vorige EU-top ook al kenbaar dat hij in zijn maag zit met de verschillende toegangseisen die lidstaten voor toeristen hanteren. Zolang nog niet iedereen tweemaal is geprikt, willen veel EU-leiders het virus zoveel mogelijk buiten de deur houden, bijvoorbeeld door strenge toelatingseisen voor Britten of Indiërs tot de EU. De wil om andere EU-landen als Portugal op de top hierover aan te spreken en op te roepen tot onderlinge afstemming is groot, zegt een EU-ambtenaar. Maar ook een jaar na de uitbraak is coördinatie de achilleshiel. 'Het ene land is nu eenmaal veel voorzichtiger dan het andere', meent een diplomaat.
- ECDC verwacht dat de deltavariant eind augustus voor 90% van alle besmettingen zal zorgen in de EU.
- Uit onderzoek door de Universiteit van Oxford blijkt dat vaccins van AstraZeneca en Pfizer effectief zijn tegen de deltavariant. Uit het onderzoek blijkt ook dat het risico op herinfectie met de deltavariant bijzonder hoog lijkt bij personen eerder geïnfecteerd door de varianten die opkwamen in Zuid-Afrika en Brazilië.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

- -

Betekenisgeving

Run op Janssen-vaccin

- De ochtendkranten schetsen een beeld van de run op het Janssen-vaccin gisteren en doen (nogmaals) een poging te verklaren waarom het vaccin zo populair is (met name onder jongeren). Vaak onderbouwd door de reacties die media ophalen bij Nederlanders die het Janssen-vaccin willen. Volgens NRC is het Janssen-vaccin een uitkomst voor mensen die binnenkort op vakantie willen met een vaccinatiebewijs. Volgens RTL Nieuws is het vaccin vooral populair omdat bijvoorbeeld jonge mensen hierdoor toch op tijd volledig gevaccineerd op vakantie kunnen. De Telegraaf spreekt van 'een bijzondere wending', omdat het middel de afgelopen maanden nog 'in een kwade reuk stond' wegens zeer zeldzame bijwerkingen ('Paria-prik nu het vakantievaccin' is de kop). De krant spreekt **vaccinoloog Ben van der Zeijst**. Hij is niet verbaasd door de massale belangstelling voor Janssen. "De belangrijkste verklaring is dat de vakantie lonkt en je van Janssen als enige vaccin maar één prik nodig hebt! En dan zijn het natuurlijk juist de jongeren die nog niet aan de beurt geweest zijn. Zij willen er dolgraag weer op uit en lekker reizen..." Volgens Van der Zeijst speelt het zeldzame risico op die ernstige bijwerkingen nauwelijks bij mensen. "De meeste signalen die ik krijg is dat er zoveel andere grotere risico's zijn in het leven." Hij is blij met de stormloop. "Hoe meer mensen er snel gevaccineerd zijn, hoe beter dat is!" **Psycholoog Jeffrey Wijnberg** vertelt de krant: "Als je maar één prik hoeft te krijgen, is dat een snel vrijheidsbewijs. Dan kun je ook vlug weer losgaan op festivals en andere evenementen. Het is ook ideaal voor mensen die wat minder fan zijn van naalden." Hij denkt eveneens dat de Hollandse naam van het vaccin voor extra vertrouwen zorgt.
- In radioprogramma Dit is de dag (NPO Radio 1) vertelt **Diederik Gommers** dat hij met een 'dubbel gevoel' naar de stormloop op het Janssen-vaccin kijkt. Een Jansen-vaccin biedt volgens hem mogelijk minder bescherming tegen de deltavariant dan de middelen van Pfizer/BioNTech en Moderna. "Als we bang zijn voor de deltavariant dan wil je liever de mRNA-vaccins hebben", legde hij uit.

- Via de social mediakanalen van minister De Jonge uit men blijdschap dat ze eindelijk een prik hebben kunnen inplannen met het Janssen-vaccin. Maar ook mensen die teleurgesteld zijn dat er nu allemaal mensen voorgaan die op vakantie willen, terwijl zij zelf een betere reden zouden hebben om het Janssen-vaccin te ontvangen. Ook reacties dat men het een 'enorme blunder' vindt dat er zoveel mensen heel vaak hebben moeten bellen om er doorheen te komen. Ook commentaar op de uitspraak 'Dansen met Janssen'. Er is een groep die de uitspraak grappig vindt en er is een groep die het belachelijk vindt dat de aandacht uitgaat naar het terugkrijgen van vrijheden door middel van een vaccin.